

De brugwachter zat in 't Patijntje

Er wordt door ontevreden treinreizigers wel eens gesakkerd, wanneer hun trein vertraging heeft opgelopen. Het is dan gewoonlijk een kwestie van enkele minuten. Akkoord dat dit onaangenaam is, maar laat ons toch de stiptheid waarmee ons spoorwegverkeer afgewerkt wordt op prijs stellen, wanneer we in vergeelde geschriften lezen :

7 mei 1838 — De reizigers klagen al eens over de dienst der spoorwegen. De trein welke gisteren om 10 uur 's avonds moest aankomen, is enkel heden om 7 uur 's morgens toegekomen. Te Buggenhout was de locomotief gebroken. — Bijna alle dagen komen klachten over de spoorwegen. De treinen komen één uur, twee uren te laat.

Je ziet dat we tegenwoordig niet zo luid moeten schreeuwen om een paar minuutjes vertraging. Ten andere, iedere medalje heeft zijn keerzijde, of beter gezegd tegenspoed kan ook gebeurlijk een goede zijde hebben. We horen reeds ons overgrootpapa's 's morgens bij hun vertrek naar Brussel zeggen tot oma : ... en wees maar niet ongerust als ik vannacht niet thuiskom, schat. 't Is maar dat ne mens nooit weet wanneer die treinen aankomen. Het kan dus best gebeuren dat ik moet uit-slapen...

Op 12 augustus 1838 werd de spoorlijn Gent-Brugge plechtig in gebruik genomen. Acht dagen later zou een eerste ernstig ongeluk plaats hebben :

om de Leie te overschrijden, moest het treinkonvooi over een draaibare brug, ter hoogte van de Snep. Normaal moest de brug voor het scheepvaartverkeer openstaan; bij de nadering van een trein werd de brug dan dichtgedraaid.

Met een fluitstoot verwittigde de machinist van te voren de brugwachter met dienst, dat er een trein in aantocht was.

Op 20 oogst 1838 keerde een bijzondere trein van Oostende naar Brussel terug, een treinstel dat koning Leopold II en diens gevolg naar de kuststad had gebracht. Bij de nadering van de Snepbrug gaf de machinist de overeengekomen stoomfluitsignalen en bolde met gerust gemoed verder. De locomotief schoot in zijn vaart een eind over het water, stootte tegen de opengedraaide brug en stortte met donderend geraas en gesis, samen met de tender en het eerste rijtuig, het water van de Leie in. Van de zes personen die het konvooi begeleidden, werden de machinist en de ingenieur ernstig gewond, de stoker werd de schedel verbrijzeld en de hoofdgeleider eveneens gedood. De overige twee liepen slechts lichte kneuzingen op.

En de bruggewachter ? De man had helemaal niets gehoord. Hij nam op dat ogenblik zijn avondmaal in 't Patijntje ! Een malheur komt nooit alleen : de vaste brug, die voorlopig de vernielde draaibrug moest vervangen, viel helemaal niet in de smaak van de schippers. Ze dreigden de hele zaak in de lucht te laten vliegen. Tenslotte diende de hulp van soldaten en gendarmes ingeroepen te worden om dag en nacht de wacht te houden bij de hulpbrug. Anderzijds was de toestand voor de treinreizigers naar of van Brugge evenmin plezierig : ze moesten eerst van het Zuidstation per diligence naar het station van Drongen, om daar op de trein te stappen. In dit verband gezien lukte een aannemer een huzarenstuk : hij kreeg zes weken de tijd om een nieuwe ijzeren brug over de Leie te werpen en kreeg dit werk af in ... amper twaalf dagen.

RENÉ HESPEL
Aug. 81

Eén en ander over de Pierlala-liedjes

Ge moet er een zijn van de oude klasse om te weten wie Pierlala geweest is en wat die rare kwant zo allemaal uitgericht, tegengekomen, verteld en gezongen heeft. Dat heeft hij honderd en zoveel jaar gedaan, alleszins met brio gedurende de 19de eeuw en het eerste kwart van de 20ste. Zijn laatste snik gaf hij toen hij in de loop van W.O. II voor goed in zijn graf kroop.

Wie die Pierlala eigenlijk geweest is ? Niemand anders dan de spreekbuis van een gedeelte van de openbare mening. Iemand die als er geen noemenswaardige gebeurtenis te noteren viel, de bek in zijn pluimen hield (= in zijn graf bleef liggen), maar telkens er iets gebeurde dat tegen zijn gevoel van eerlijkheid, rechtvaardigheid en patriotisme indruiste, ten tonele verscheen om al zingend lucht te geven aan zijn misnoegen, zijn ontgoocheling, zijn wrevel, zijn verdriet, zijn woede. Dat hij zulks al spottend, al gekscherend, al beschimpend, al vernederend, al ererovend deed, behoorde nu eenmaal bij zijn levensopvatting. En dat hij meer dan eens niet al te kieskeurig was in het gebruik van de Nederlandse woordenschat, is iets dat we hem vergeven. Omdat hij toch zo echt volks was en het hart op de tong droeg. Zijn liedjes liet hij dan ook voor het leeuwedeel door de man in de